

sig vist ikke gennemføre, da man ved denne har med ældre, mere udviklede Mennesker at gøre, hos hvem man kan prøve ej blot Kundstabsforraadet, men den hele Modenhed, en Modenhed, der ikke kan være til Stede hos de unge Mænd, der indstille sig til Skolelærereksamen. Af største Vigtighed vil det være, at Censurkommissionen kom til at bestaa af Mænd med fornøden Indsigt og Myndighed.

II. Tanken om at henlægge Prøven i praktisk Færdighed og Pædagogik til et senere Stadium synes meget tiltalende, og det turde være at ønske, at denne Henlæggelse ej blot var fakultativ, men obligatorisk, saa at der f. Eks. fattes to Aar som den korteste Tid efter Kundstabsprøven, hvorefter nævnte Prøve maatte tages. Dette gælder i særdeleshed Pædagogikken, naar den skal meddeles systematisk. Thi det forhold sig vistnok rigtigt, som, navnlig af Seminarieforsøger Tang paapeget, at nogen pædagogisk Anvisning maa gives under hele en vordende Skolelærers Forberedelse. Men denne maatte helst gives lejlighedsvis under Undervisningen i de forskellige enkelte Fag. Der kunde vel ogsaa holdes pædagogiske Foredrag. Men at lære ganske unge Mennesker og kræve Eksamenprøver af dem i systematisk Pædagogik, turde være mere til Skade end til Gavn. De maa nødvendigvis tage de frematte Doktriner som alt det øvrige paa Tro og Love i Tillid til Læreren og den Bog, der gives dem i Hænde, og siden sidde de inde med saadanne Doktriner som faste Læresætninger, naar de forlængst ere forfæstede eller endog ublete. Anderledes vil det forholde sig, naar saadan Undervisning gives i en modnere Alder, og naar nogen Erfaring allerede har givet en selvstændigere Position. Den vil da kunne virke som et vækkende og frugtbargørende Ferment, der ikke tillægges mere Vægt, end der tilkommer den. Det kan vel have sine praktiske Vanskeligheder, hvorom vi ikke tør indlade os at give Raad, at ordne denne Efterprøve. Kun skal peges hen paa, at i Amerika — saa vidt vides — kræves der af Lærerne, at de aarlig paany undertaste sig en Prøve for at forvisse vedkommende Tilsyn om, at de endnu ere i Besiddelse af de fornødne Kundstaber. Det maatte da vel kunne ordnes for en Gang at kræve Indstilling til en Prøve i praktisk Skolegerning og Pædagogik.

III. Naar der er andraget paa, og Ministeriet har taget under Overvejelse, om Frie Seminarierne ikke kunde støttes ej blot som hidtil ved Hjælp til fattige Elever, men ogsaa direkte ved Bidrag til Lærersalæring o. s. v., da medfører dette Spørgsmaal mange Betæneligheder. En saadan Understøttelse, en Gang bevilget, vil vanskelig kunne tages tilbage, derimod vil den let Aar for Aar kunne vokse, indtil Forholdet udvikler sig saaledes, at Frie Seminarierne væsentlig underholdes af Staten, men ere fritagne for Statens — i alt Fald mere nærgaaende — Kontrol og dermed følgende Ansvar og ville komme til at nyde Statsseminariernes Fordele uden at give deres Garantier. Dette er næppe tilraadeligt.

Vi have anset det for rettest at lade Spørgsmaalet om Lærereksamen hvile. Med den maa der vistnok foreløbig helst forholdes som hidtil, hvorved det ogsaa maa tages i Betragtning, at Aldersgrænsen for vedkommende Kvinder er højere, og at de derfor, som mere modne, lettere kunne stilles for en Eksamenkommission. Naar et Kvinde-seminarium er oprettet, kunde der mulig træffes en anden Ordning. I ethvert Tilfælde formene vi, at Spørgsmaalet helst maa forhandles for sig.

Direktionen for det Kongelige Skolelærerseminarium i Sonstrup.

Den 19de November 1892.

Da che. B. S. Fog.

Til

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.